

2025 Scorekaart Gavi, the Vaccine Alliance

Datum [xxxx]

Scorekaart: Gavi, the Vaccine Alliance

Opgesteld door: Directie Sociale Ontwikkeling

Afgestemd met: PV Geneve, DMM

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Samenvatting	4
3	Algemene achtergrond.....	4
3.1	Samenvattende beschrijving van de organisatie door MOPAN naar het Nederlands vertaald.....	5
3.2	Nederlandse rol en invloed	6
4	MOPAN-beoordeling van Gavi	8
4.1	Kernpunten van de MOPAN-beoordeling naar het Nederlands vertaald	8
4.2	Appreciatie van de MOPAN-beoordeling.....	10
5	Relevantie van de organisatie	13
5.1	Relevantie voor Nederlandse BHO-prioriteiten.....	13
5.2	Overige relevantie.....	14

1 Inleiding

Het Koninkrijk der Nederlanden is voor zijn welvaart, gezondheid en veiligheid afhankelijk van een stabiele wereld waarin landen op basis van multilaterale afspraken met elkaar samenwerken. Het Koninkrijk heeft ontegenzeggelijk baat bij het multilaterale systeem omdat daarin belangen en waarden van het Koninkrijk in gemeenschappelijkheid kunnen worden bevorderd.

Binnen multilaterale samenwerking concentreert Nederland zich op het werken met en het financieren van organisaties die relevant zijn voor het Nederlandse beleid en die effectief hun mandaat vervullen. Ontwikkelingsorganisaties van de Verenigde Naties (VN) en Internationale Financiële Instellingen (IFI's) hebben, met bijdragen van het Koninkrijk, wereldwijd armoede teruggedrongen en humanitaire noden gelenigd.¹

Deze samenwerking vraagt om regelmatige en zorgvuldige toetsing. Een voor Nederland belangrijk netwerk daarbij is het *Multilateral Organisations Performance Assessment Network* (MOPAN). MOPAN werkt ter verbetering van het multilaterale systeem middels het doorlichten van multilaterale organisaties op organisatorisch functioneren en ontwikkelingseffectiviteit. Dit onafhankelijke orgaan wordt bestuurd door een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van alle aangesloten landen, waaronder Nederland, en wordt bijgestaan door een secretariaat. Een groep geselecteerde externe dienstverleners voert de beoordeling van multilaterale organisaties uit. MOPAN leden bepalen welke organisaties beoordeeld dienen te worden en volgens welke tweejarige planning dit gebeurt. Gemiddeld worden geselecteerde organisaties elke vier à vijf jaar beoordeeld.

De MOPAN beoordelingen vormen de basis van door het Ministerie van Buitenlandse Zaken opgestelde scorekaarten voor multilaterale organisaties waaraan Nederland een substantiële ontwikkelingssamenwerking (ODA) bijdrage levert. Het gaat hierbij om VN-fondsen en -programma's, IFI's, gespecialiseerde VN-organisaties en grote mondiale fondsen.

De MOPAN beoordelingen worden uitgevoerd middels een op bewijs gebaseerde, onafhankelijke aanpak. Ze bieden een omvattend beeld van het functioneren van een organisatie, waarbij rekening wordt gehouden met de (historische) context, de missie en de koers van de organisatie. Daarbij worden prestatienormen opgesteld en aanbevelingen gedaan ter versterking van de leercapaciteit, ter verbetering van de resultaten en ter bevordering van de verantwoordingsplicht.

Eerst volgt een samenvatting van de scorekaart (hoofdstuk 2), waarna een achtergrond van de organisatie wordt geschetst op basis van de MOPAN beoordeling en de Nederlandse rol en invloed (hoofdstuk 3). Voorts bevatten de scorekaarten een samenvatting van de uitkomsten van de MOPAN beoordeling naar het Nederlands vertaald en een appreciatie van deze beoordeling op basis van kennis en ervaring vanuit het ministerie van Buitenlandse Zaken, en waar relevant vakdepartementen, Permanente Vertegenwoordigingen dan wel Kiesgroep kantoren (hoofdstuk 4). Ten slotte wordt in hoofdstuk 5 de relevantie van de organisatie voor Nederlands beleid toegelicht.

¹ Beleidskader Mondiaal Multilateralisme

2 Samenvatting

Gavi is een publiek-privaat partnerschap, gericht op het vergroten van toegang tot immunisatie in ontwikkelingslanden. Binnen dit partnerschap komen overheden, VN-instellingen, ngo's, de private sector en vaccin producenten samen. Sinds de oprichting in 2000 zijn meer dan 1 miljard kinderen gevaccineerd en zijn meer dan 17.3 miljoen sterfgevallen als gevolg van vaccin-voorkombare ziekten voorkomen. Hiermee draagt de organisatie bij aan het behalen van de wereldwijde doelen op gezondheid en welzijn, als ook aan de Nederlandse inzet op mondiale gezondheid.

MOPAN concludeert dat Gavi een belangrijke speler is op het gebied van mondiale gezondheid en *fit for purpose* is om haar mandaat effectief uit te voeren en toegang tot vaccinaties te vergroten. De afgelopen jaren heeft Gavi belangrijke voortgang geboekt op de beoogde resultaten, bijvoorbeeld door het verhogen van de vaccinatiegraad en MOPAN concludeert dat Gavi voldoende scoort op alle 12 MOPAN key performance indicators (KPIs). Het partnerschapsmodel, de afstemming op nationale behoeften en de heldere strategische directie, gebaseerd op solide bewijs en nauwe monitoring, valideren Gavi's *'value for money proposition'*, door grootschalige impact te realiseren met relatief lage kosten per vaccin en door structurele verbeteringen in gezondheidssystemen te ondersteunen, in samenwerking met nationale overheden.

Gavi heeft een belangrijke rol gespeeld in de mondiale bestrijding van de Covid-19 pandemie. Gavi heeft hierbij gebruik gemaakt van haar ervaring en expertise en, onder leiding van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), vaccinatieprogramma's gecoördineerd. Hoewel de Covid-19 pandemie de organisatie voor grote uitdagingen stelde- zoals distributieproblemen, vaccinongelijkheid en vraagfluctuatie - was Gavi in staat om voortgang te boeken op haar kernmandaat. Bovendien heeft Gavi de geleerde lessen van de Covid-19 pandemie mee kunnen nemen in de nieuwe strategie: Gavi 6.0 (2026-2030). Dit betreft meer nadruk op systeemversterking, flexibiliteit in crisistijd en meer aandacht voor gelijkheid en lokale betrokkenheid.

Gavi wordt erkend als een belangrijke speler in de mondiale gezondheids-architectuur. In de nieuwe strategie van Gavi voor 2026-2030 zet de organisatie in op het verder versterken van de samenhang binnen de mondiale gezondheids-architectuur, hetgeen de voorbereiding en response op toekomstige pandemieën verbetert. Nederland zal het belang van samenwerking met andere mondiale gezondheidsfondsen, zoals het Global Fund en de Global Financing Facility, blijven benadrukken, in lijn met de Lusaka Agenda.² Daarnaast legt Nederland de nadruk op het belang van samenwerking met de private sector. Ook moedigt Nederland de toenemende aandacht voor productie van vaccins binnen Gavi aan. Door gericht steun te verlenen aan de opbouw van lokale productiecapaciteit, draagt Gavi bij aan regionale zelfredzaamheid en veerkrachtige toeleveringsketens. Gavi richtte in dat kader in juni 2024 de African Vaccine Manufacturing Accelerator (AVMA) op.

Volgens de MOPAN beoordeling heeft Gavi veel stappen gezet op het gebied van risicomanagement. Gavi kan echter op een aantal punten nog verbeteren, zoals accountability en PSEAH. Zo is de complexiteit van Gavi's financieringsmechanisme voor lokale partners en overheden bijvoorbeeld een aandachtspunt in de beoordeling van MOPAN. Ook stelt MOPAN dat er ruimte voor verbetering is op het gebied van integratie van dwarsdoorsnijdende thema's als gender en klimaat. In de nieuwe strategische periode 6.0 (2026-2030) wordt er meer aandacht besteed aan gender, met inachtneming van de geleerde lessen uit Gavi 5.1 (2021 – 2025). Inclusie van deze dwarsdoorsnijdende thema's is in lijn met de Nederlandse prioriteiten zoals uiteengezet in de beleidsbrief. In bestuursvergaderingen moedigt de Nederlandse kiesgroep Gavi consistent aan om dit te verbeteren.

² De Lusaka Agenda is een initiatief dat is opgezet om samenwerking tussen internationale gezondheidsorganisaties te bevorderen, ten behoeve van efficiëntie en coherentie. Dit betreft o.a. Gavi, The Global Fund en de Global Financing Facility (GFF) van de World Bank.

3 Algemene achtergrond

3.1 Samenvattende beschrijving van de organisatie door MOPAN naar het Nederlands vertaald

Rondom de eeuwwisseling bevond het mondiale immunisatielandschap zich op een kritiek moment. Ondanks de beschikbaarheid van nieuwe vaccins kregen lage-inkomenslanden vanwege marktfalen geen toegang tot levensreddende gezondheidsproducten. Bijna 30 miljoen kinderen in ontwikkelingslanden kregen geen of te weinig vaccinaties. Een coalitie van belanghebbenden onderkende dat de markt dringend hervormd moest worden en nam het initiatief om een langdurige voorspelbare vraag te waarborgen waardoor de prijzen van de vaccins zouden dalen. In 2000 werd de Global Alliance for Vaccines and Immunisation in het leven geroepen, met behulp van startkapitaal van de Bill & Melinda Gates Foundation (BMGF). Deze nieuwe alliantie, bekend onder de naam Gavi, the Vaccine Alliance, brengt publieke en private actoren samen om de gedeelde missie van het redden van levens en het beschermen van de gezondheid van mensen te verwezenlijken door een rechtvaardiger en duurzamer gebruik van vaccins te bevorderen (Gavi, 2022ⁱ).

Gavi financiert de levering van nieuwe vaccins en tracht de mondiale vaccinmarkt vorm te geven. Gavi biedt landen voorspelbare en langdurige ondersteuning voor nationale immunisatieprogramma's. De alliantie gaat daarbij uit van nationale gezondheidssystemen, waarbij regeringen hun eigen prioriteiten bepalen (Gavi, 2020ⁱⁱ). Hierdoor kunnen landen meer financiële risico's nemen bij hun vaccinatieprogramma's. Door de vraag naar vaccins in meerdere landen te bundelen, geeft Gavi producenten inzicht in de omvang en levensvatbaarheid van de markten en is het ook in staat om te onderhandelen over lagere prijzen en commerciële risico's voor producenten weg te nemen (Gavi, 2024ⁱⁱⁱ).

In juni 2019 keurde Gavi's Raad van Bestuur een nieuwe strategie (Gavi 5.0) goed als leidraad voor de werkzaamheden van Gavi in de strategische periode 2021-25, met als uitgangspunt dat niemand mag achterblijven wat betreft immunisatie. Het werd een prioriteit om gemeenschappen die momenteel gemist worden, te bereiken met vaccins. Het verminderen van het aantal zogeheten 'zero dose children' is een nieuwe missie-indicator voor Gavi 5.0, met als doel het aantal kinderen dat geen enkele vaccinatie heeft gekregen tegen 2025 met 25% te verminderen (Gavi, 2023^{iv}).

Om de lessen van de coronapandemie te integreren, keurde de Raad van Bestuur van Gavi in december 2022 een geactualiseerde versie van de strategie goed (Gavi 5.1.), deze fungeert als brug naar Gavi 6.0.

Gavi 5.1 blijft het belang benadrukken van het verbeteren van de duurzaamheid van vaccinatieprogramma's en het waarborgen van gezonde markten. Het omvat een ontwikkeling van de rol van de alliantie bij pandemische paraatheid en bestrijding van pandemieën, met inbegrip van meer steun voor regionale diversificatie van de productie. Gavi 5.1 zet in op vier strategische doelen:

- **Strategisch doel 1.** Vaccins: Introduceren en opschalen van vaccins.
- **Strategisch doel 2.** Gelijkheid: Versterken van gezondheidssystemen ten behoeve van meer gelijkheid in immunisatie.
- **Strategisch doel 3.** Duurzaamheid: Verbeteren van de duurzaamheid van immunisatieprogramma's.

- **Strategisch doel 4.** Gezonde markten: Waarborgen van gezonde markten voor vaccins en gerelateerde producten.

Gavi 6.0 wordt in januari 2026 gelanceerd. Deze komende strategische periode zal cruciaal zijn om de prioriteiten en activiteiten van de alliantie opnieuw te beoordelen en vorm te geven in het licht van de veranderende mondiale gezondheidsdynamiek, o.a. in verband met minderende financiering en technologische vooruitgang. Het zal gericht zijn op de toekomstige levering van vaccins en mondiale uitdagingen op het gebied van mondiale gezondheidsveiligheid. Een belangrijk onderdeel van deze fase is een campagne om fondsen te werven voor de implementatie van Gavi 6.0.^v

3.2 Nederlandse rol en invloed

Nederland is een van de 6 oorspronkelijke donoren van Gavi en draagt bij sinds 2001. Nederland is in het bestuur van Gavi vertegenwoordigd via een kiesgroep met gelijkgezinde landen, Nordics+. In deze kiesgroep zitten naast Nederland ook Zweden, Noorwegen, Denemarken en Zwitserland. Momenteel is Zweden namens de kiesgroep het bestuurslid en is Noorwegen alternerend bestuurslid (vervanger). Er staat geen vaste termijn voor deze positie. In de kiesgroep is onderling bepaald dat leden in principe na 2 jaar rouleren. Daarnaast hebben Nederland, Noorwegen en Zweden invloed via de voorbereidende en inhoudelijke commissies. Nederland nam zitting in de beleidscommissie van 2023-2024. Dit is in 2025 overgenomen door Noorwegen. Zweden neemt zitting in de financiële commissie.

De voorbereiding voor de bestuurs- en commissievergaderingen vindt gezamenlijk binnen de kiesgroep plaats. Nederland zet zich binnen de kiesgroep, en daarmee binnen het bestuur, voornamelijk in voor de volgende prioriteiten: innovatieve financiering, samenwerking met de (Nederlandse) private sector, Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR) en de Lusaka agenda (en het bevorderen van samenwerking tussen de grote gezondheidsfondsen). Binnen de kiesgroep wordt gestreefd naar consensus m.b.t. de verschillende kwesties waarover door het bestuur gestemd moet worden. Het zittende bestuurslid van Nordics+ brengt de standpunten van de kiesgroep tijdens bestuursvergaderingen in. Indien noodzakelijk, worden beslissingen genomen middels een twee-derde meerderheid van stemmen.

Ook wordt er in de aanloop naar bestuursvergaderingen gecoördineerd met andere EU-kiesgroepen, waaronder de kiesgroep Duitsland/België/Frankrijk/Europese Commissie/Ierland en Luxemburg.

Gavi werkt met middelenaanvullingen met een periode van 5 jaar. Ook is het mogelijk om aanvullende financiering te verschaffen middels het Matching Fund of Gavi's innovatieve financieringsmechanisme IFFIm. Voor 2021-2025 heeft Nederland EUR 325 miljoen ingelegd (waarvan 25 miljoen Matching Fund, 50 miljoen direct, 250 miljoen voor IFFIm – hetgeen een duurzame bijdrage tot 2030 is).

Overzicht bijdragen en ranking grootste donoren (bedragen in USD miljoen)

Periode	Bijdrage	Ranking/donor	Bedrag
2021-2025		1. Bill & Melinda Gates Foundation	1572

	Direct ³	2. Verenigd Koninkrijk	1381
		3. Verenigde Staten	1170
		12. Nederland	84
2016-2020	Direct	1. Bill & Melinda Gates Foundation	1482
		2. Verenigde Staten	1380
		3. Verenigd Koninkrijk	1378
		12. Nederland	222

Periode	Bijdrage	Ranking/donor	Bedrag
2021-2025	IFFIm	1. Verenigd Koninkrijk	753
		2. Frankrijk	540
		3. Nederland	155
2016-2020	IFFIm	1. Verenigd Koninkrijk	574
		2. Frankrijk	396
		3. Italië	101
		5. Nederland	73

³ De directe bijdrage is inclusief bijdragen via Gavi's Matching Fund

4 MOPAN-beoordeling van Gavi

4.1 Kernpunten van de MOPAN-beoordeling naar het Nederlands vertaald

Belangrijkste sterke punten

- Ondanks de COVID-19-pandemie liet Gavi steeds vooruitgang zien wat betreft haar missie-indicatoren die in de strategieën zijn vastgesteld, en na de pandemie heeft de Alliantie haar inspanningen opnieuw toegespitst op het kernmandaat.
- Het beleid en de processen van Gavi inzake het gebruik van robuust bewijsmateriaal en nauwlettend toezicht op de financiële uitbetalingen en de programmatische uitvoering zorgen ervoor dat Gavi een solide organisatie blijft met een goede kosten-batenverhouding.
- De betrokkenheid van Gavi binnen het mondiale gezondheidslandschap heeft het tot een cruciaal agentschap gemaakt, niet alleen voor immunisaties, maar ook voor bredere inspanningen op het gebied van universele gezondheidszorg (UHC) en de versterking van gezondheidssystemen (HSS).
- Gavi heeft herhaaldelijk aangetoond in staat te zijn in te spelen op de behoeften van een land door nauw aan te sluiten bij de strategieën en prioriteiten van het land, waarbij nationale systemen het uitgangspunt zijn en nauw wordt samengewerkt met belanghebbenden in het land zelf.
- Tijdens de beoordelingsperiode heeft Gavi haar evaluatie- en leerfunctie versterkt, en geleerde lessen en beste praktijken worden op grote schaal gedeeld binnen het partnerschap en met andere belanghebbenden.

Belangrijkste verbetermogelijkheden

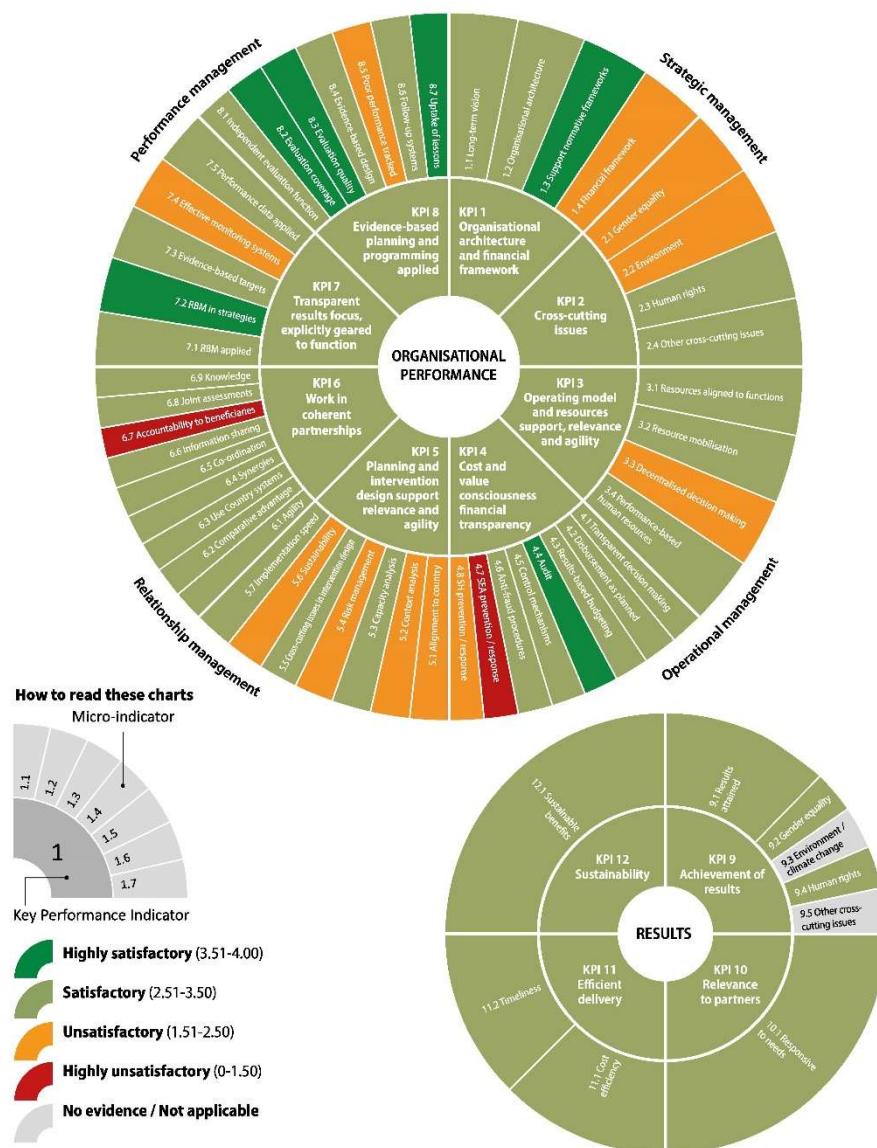
- Het ontwikkelen van systemen en werkwijzen die zijn afgestemd op internationale beste werkwijzen voor het identificeren, monitoren, beperken en rapporteren van een breed scala aan risico's, waaronder seksuele uitbuiting en misbruik (SEA) en seksuele intimidatie (SH).
- Verduidelijking van de verantwoordingsplicht binnen de unieke partnerschapsstructuur en de specifieke doelgroepen waaraan de organisatie verantwoording moet afleggen.
- Rationalisering en stroomlijning van financieringsmechanismen (en bijbehorende rapportagevereisten), die momenteel een aanzienlijke belasting vormen voor coördinerende en uitvoerende landenpartners.
- Het aanpakken en integreren van bredere kwesties, met name gender, ecologische duurzaamheid en klimaatverandering.
- Ontwikkeling van een holistische en alomvattende benadering van evaluatie om meer inzicht te krijgen in de vraag of deze functie voldoende gefinancierd wordt, en ter ondersteuning van het holistisch volgen van resultaten.

Toelichting op figuur

De hierop volgende figuur geeft een overzicht van de prestaties van Gavi op kernpunten in het MOPAN-beoordelingskader. Het wordt afgeraden om een vergelijking te maken met andere beoordeelde organisaties en met eerdere MOPAN beoordelingen, vanwege het feit dat de methodologie in de loop der tijd is veranderd en vanwege de verschillen tussen de organisaties wat betreft schaal, operationele context en relatieve voordelen. In de grote figuur staat organisatieprestatie centraal, onderverdeeld in acht indicatoren, met een groot aantal sub-indicatoren.

Gavi scoort goed met alle hoofdindicatoren op 'tevreden'. Op een aantal sub-indicatoren scoort Gavi onvoldoende, namelijk KPI 4.7 SEAH preventie en response en KPI 6.7 verantwoording aan doelgroepen.

GAVI - PERFORMANCEOVERVIEW

© MOPAN 2024

Figuur 1: Beoordeling van de prestaties van GAVI op basis van MOPAN-indicatoren

4.2 Appreciatie van de MOPAN-beoordeling

Het MOPAN rapport geeft een uitgebreide beschrijving van het functioneren van Gavi. Nederland onderschrijft zowel de positieve als meer kritische bevindingen. In algemene zin beoordeelt MOPAN Gavi's resultaten en organisatorische effectiviteit als positief (in lijn met de MOPAN beoordeling in 2016):

- De MOPAN-beoordeling stelt dat Gavi een belangrijke rol heeft gespeeld tijdens de Covid-19 pandemie. Gavi was een spil in de wereldwijde Covid-19-vaccinrespons en heeft zichzelf bewezen als een veerkrachtige en betrouwbare partner in gezondheids crises. Ondanks de aanzienlijke uitdagingen tijdens de Covid-19 pandemie is Gavi ook trouw gebleven aan haar missie en heeft tastbare resultaten behaald op het vlak van vaccinatie en versterking van gezondheidszorg. Donoren, waaronder Nederland, hebben destijds ook gepleit voor het behoud van focus op Gavi's centrale missie. De beoordeling onderstreept Gavi's strategische helderheid en haar unieke partnerschapsmodel dat haar wendbaarheid en legitimiteit in een complexe internationale context versterkt.
- Gavi wordt door MOPAN erkend als een 'hoeksteen van de mondiale gezondheidsarchitectuur'. Door het unieke partnerschapsmodel, is Gavi in staat om verschillende actoren te verbinden, zoals nationale overheden, farmaceutische bedrijven en Ngo's. Nederland benadrukt het belang van samenwerking met andere multilaterale organisaties. Gavi sloot zich in 2018 aan bij 11 andere mondiale gezondheids- en ontwikkelingsorganisaties in het Global Action Plan for Healthy Lives and Well-being for All (GAP), gecoördineerd door de WHO. MOPAN benadrukt dat Gavi mogelijk efficiëntieverbeteringen kan vinden door beter gecoördineerde inspanningen met andere mondiale gezondheidsfondsen, zoals het Global Fund en de Global Financing Facility. Nederland wijst Gavi erop, bilateraal en tijdens bestuursvergaderingen, dat de inzet op landenniveau complementair moet zijn aan de inzet van (VN-) organisaties met een operationeel mandaat. Dit is in lijn met de Lusaka Agenda for Health, die in 2023 gepubliceerd werd om coördinatie tussen gezondheidsfondsen te versterken ten behoeve van coherentie en effectiviteit. Als gevolg daarvan, hebben Gavi, de Global Fund en GFF een *Joint Committee Working Group* gevormd om de organisaties te adviseren en verantwoordelijk te houden. Het is nog te vroeg om te zeggen of en hoe succesvol deze samenwerking zal zijn. Nederland verzoekt het secretariaat om met enige regelmaat te zorgen voor heldere updates over voortgang van samenwerking tussen de organisaties. Afstemming en coördinatie behoeft voortdurende inspanningen en Nederland zal hier op aan blijven dringen.
- De MOPAN-beoordeling benadrukt tevens dat Gavi een sterke focus heeft op monitoring en evaluatie, met goed ontwikkelde systemen voor het meten van resultaten en voor het tijdig bijsturen van strategieën. De 2015/16 MOPAN-beoordeling van Gavi stelde vast dat de evaluatiefunctie moest worden versterkt, met name om ervoor te zorgen dat de resultaten extern werden gedeeld en gebruikt voor toekomstige programmeringsbeslissingen. Sindsdien hebben een aantal hervormingen plaatsgevonden en Nederland erkent deze verbeteringen. Gavi is een lerende organisatie en dit werd concreet tijdens de Covid-19 pandemie, toen Gavi evaluatief bewijs gebruikte tijdens het bijstellen van strategie 5.0 naar strategie 5.1, om de geleerde lessen mee te nemen. Wel blijft er een

gebrek aan een overzicht van zowel evaluatiemiddelen als resultaten. Door het uitbesteden van bepaalde evaluaties, is er allereerst minder zicht op de financiering van evaluaties, als ook vragen omtrent de kwaliteitsgarantie. Nederland benadrukt met de kiesgroep het belang van een coherente evaluatiestrategie binnen Gavi.

Overige punten waar Nederland aandacht aan zal besteden de komende jaren zijn:

- **Complexe financieringsmechanisme:** de huidige financieringsmechanismes van Gavi zijn te complex, zo concludeert ook MOPAN. Dit legt een aanzienlijke last op nationale overheden en implementerende partners. Veel van Gavi's partners opereren in een complexe context, bijvoorbeeld in fragiele en humanitaire settings. Het is daarom noodzaak om deze processen te stroomlijnen en simplificeren. Nederland zal hierop blijven aandringen. Bovendien moeten partners vaak meerdere financieringsverzoeken indienen voor verschillende organisaties, zoals het Global Fund. Nederland zet in op het voorkomen van duplicatie en moedigt gecoördineerde financieringscycli aan.
- **Accountability naar partnerlanden en doelgroepen:** Gavi heeft geen expliciete definitie van 'beneficiaries.' Als consequentie, is de vraag of dit lokale overheden of gevaccineerde personen zijn. Met de kiesgroep benadrukt NL dat het cruciaal is om het principe van 'Leaving No One Behind' te waarborgen. Dit vereist een definitie van 'beneficiaries', ook om adequaat te rapporteren.
- **Complexe financieringssystemen:** hoewel MOPAN over het algemeen positief is ten aanzien van Gavi's systemen voor monitoring en evaluatie, merkt MOPAN op dat de complexe financieringsmodellen en beleidskaders de transparantie en voorspelbaarheid voor nationale actoren onder druk zetten. Er blijkt volgens MOPAN dat er meer autonomie moet zijn op lagere niveaus, voornamelijk bij de herverdeling van middelen en programmabesluiten. *Country ownership* is immers een cruciaal component van Gavi's werk, maar een allesomvattend beleid voor besluitvormingsprocessen op lokaal niveau ontbreekt. Dit zou ten goede komen aan de transparantie en verantwoordingsplicht. Gavi ontwikkelt momenteel een nieuw financieringsmodel voor Gavi 6.0 en in samenwerking met de kiesgroep benadrukt NL het belang van vereenvoudiging. Daarnaast wordt een toename in lokale autonomie aangemoedigd.
- **Dwarsdoorsnijdende thema's:** De MOPAN-beoordeling stelt dat er onvoldoende voortgang is geboekt ten aanzien van het integreren van dwarsdoorsnijdende thema's zoals gender, duurzaamheid en klimaatverandering. Er is vooralsnog een gebrek aan verantwoording op deze thema's. Hoewel Gavi een vaccinprogramma is en daarmee niet zozeer gericht op klimaat, is het belangrijk dat Gavi zich richt op het vergroenen van de toeleveringsketens. Nederland zal aan blijven dringen op het versterken van de integratie van deze thema's binnen Gavi's mandaat, als ook een helder kader voor verantwoording hierover.
- **SEAH:** hoewel Gavi voortgang geboekt heeft in de aanpak van risico-analyse en management, is er ruimte voor verbetering. Dit heeft voornamelijk betrekking op beleid rondom *Protection against Sexual Exploitation, Abuse and Harassment* (PSEAH). Er is onvoldoende integratie van SEAH en bovendien is er onvoldoende controle of partners voldoen aan de vereisten. Ook was er een beperkte hoeveelheid personeel op dit gebied gedurende de evaluatie. Het unieke partnerschapsmodel van Gavi creëert complexiteit bij het definiëren van verantwoordelijkheden. Daarom is het cruciaal om deze verantwoordelijkheden

gedetailleerder af te bakenen. Dit lijkt nog steeds werk in uitvoering te zijn. MOPAN stelt dat het adresseren van deze (beperkte) tekortkomingen zouden bijdragen aan een beter systeem van '*checks and balances*' tussen Gavi, partners en belanghebbenden. Wel is er in december van 2024 een SEAH Policy ingevoerd.^{vi} Dit is een positieve ontwikkeling en NL zal toezien op de implementatie hiervan.

5 Relevantie van de organisatie

5.1 Relevantie voor Nederlandse BHO-prioriteiten

Beleidsprioriteiten	
Veiligheid	Relevant
Migratie (en opvang in de regio)	Relevant
Handel (Private sector ontwikkeling)	Zeer relevant
Voedselzekerheid	Niet relevant
Water	Niet relevant
Gezondheid	Zeer relevant
Noodhulp	Relevant

Veiligheid

Zeer relevant. Gavi speelt een sleutelrol in het verbeteren van bescherming van landen tegen de dreiging van infectieziekten, onder andere door vaccinaties en gezondheidssysteemversterking. Daarnaast versterken vaccinatiecampagnes het vertrouwen in publieke diensten en dragen bij aan maatschappelijke stabiliteit. Daarnaast investeert Gavi in fragiele landen, ook in samenwerking met humanitaire organisaties.

Migratie

Relevant. Gavi speelt een belangrijke rol in het opnemen van vluchtelingen, intern ontheemden en migranten in nationale vaccinatieprogramma's. Bovendien speelt Gavi een coördinerende rol in het ondersteunen van samenwerking tussen landen in regio's met hoge migratiebewegingen, door partnerschappen met humanitaire organisaties en gezamenlijke vaccinatie-inspanningen rond grenzen.

Handel

Zeer relevant. Gavi is een publiek-privaat partnerschap en werkt nauw samen met de private sector om vaccins betaalbaar en toegankelijk te maken. Naast de marktgerichte benadering, werkt Gavi in partnerschap met o.a. logistieke, farmaceutische en data- en technologie bedrijven om vaccinatieprogramma's te verbeteren. Gavi ondersteunt hiermee lokale leveranciers, o.a. voor transport, koelketens en IT-bedrijven. Daarnaast zet Gavi in toenemende mate in op samenwerking met vaccin-producenten uit lage-en middeninkomenslanden. Gavi richtte in dat kader in juni 2024 de African Vaccine Manufacturing Accelerator (AVMA) op.

Gezondheid

Zeer relevant. Gavi is een centrale speler op het gebied van mondiale gezondheid en vervult daarbij zowel een coördinerende als faciliterende rol. Zo helpt Gavi ontwikkelingslanden bij het inkopen en verspreiden van levensreddende vaccins zoals bijvoorbeeld tegen mazelen, hepatitis B enz. Gavi speelt daarmee een cruciale faciliterende rol in het vaccineren van kinderen en kwetsbaren en het versterken van nationale gezondheidssystemen.

Noodhulp

Relevant. Gavi beheert noodvoorraden van vaccins tegen ziektes als cholera, gele koorts, Ebola, zodat er snel gereageerd kan worden bij humanitaire crises als

natuurrampen, conflicten en gezondheids crises, zodat kinderen en kwetsbaren beschermd worden. Om flexibele hulp te bieden tijdens crises, heeft Gavi de *Fragility, Emergencies and Displaced Populations (FED)* Policy in 2022 ontwikkeld.^{vii}

5.2 Overige relevantie

Lokalisering

Relevant. Gavi's operationele model is gebaseerd op een landgerichte aanpak, met centrale coördinatie en lokale implementatie. Door samenwerking met nationale overheden en lokale partners, zorgt Gavi ervoor dat de inzet afgestemd is op nationale behoeften en prioriteiten. MOPAN stelt dat 78% van de respondenten van de enquête onder externe partners vinden dat het werk van Gavi in het land effectief is afgestemd op de lokale context door nauwe samenwerking met lokale actoren. Ook zet Gavi in toenemende mate in op lokale productie van vaccins, mede door de oprichting van de African Vaccine Manufacturing Accelerator (AVMA) in juni 2024.

Samenwerking Nederlands bedrijfsleven

Relevant. Naast het bevorderen van private sector ontwikkeling elders, werkt Gavi ook nauw samen met het Nederlandse bedrijfsleven. Gavi koopt jaarlijks goederen en diensten in bij partijen uit de Nederlandse private sector, zoals farmaceuten. Daarnaast worden via het Matching Fund bijdragen van de private sector verdubbeld en innovatieve samenwerkingen ten behoeve van vaccinatieprogramma's aangemoedigd. Er zijn middels het Matching Fund ook samenwerkingen met Nederlandse bedrijven aangegaan, zoals Tony Chocolonely.

Innovatieve financiering

Zeer relevant. Innovatie is een centrale component van Gavi. Zo heeft Gavi innovatieve financieringsmechanisme (IFFIm) opgericht. IFFIm biedt Gavi de flexibiliteit om door middel van langlopende verplichtingen van donoren, waaronder NL, vaccinobligaties uit te geven op de kapitaalmarkt, waardoor er per direct geld kan worden gemobiliseerd voor investering in vaccinaties ("frontloading"). Dit "leen"-mechanisme is opgericht om meer kinderen eerder te vaccineren, wat moet leiden tot grotere gezondheidswinst. Ook Gavi's Matching Fund betreft innovatieve financiering. Via het Matching Fund verdubbelt Gavi bijdragen van de private sector en wordt samenwerking op het gebied van innovatie, bijvoorbeeld in de supply chain, aangemoedigd.

Gendergelijkheid en vrouwenrechten

Relevant. Binnen landen zijn er verschillen tussen de vaccinatiegraad van mannen en vrouwen. Gavi ondersteunt landen om gender-gerelateerde belemmeringen voor toegang tot immunisatie te adresseren, onder andere door vrouwelijke zorgverleners op te leiden. Ook zet Gavi in op vaccins die vrouwen en meisjes direct ten goede komen, zoals HPV en tetanus bij moeders. Ook integreert Gavi genderanalyses in vaccinatieprogramma's, hoewel MOPAN stelt dat er nog ruimte voor verbetering is op dit gebied.

Klimaat

Relevant. Gavi investeert, voor zover mogelijk, in duurzame *cold chain* technologieën. Ook stijgt het risico op uitbraken zoals cholera en malaria als gevolg van klimaatverandering. Echter is er, zoals MOPAN concludeert, een noodzaak om klimaat beter te integreren in alle programma's.

Digitalisering

Relevant. Gavi ondersteunt landen bij het versterken van digitale gezondheidssystemen om vaccinatiegegevens beter te beheren, voorraden te monitoren en uitbraken te traceren. Ook werkt Gavi samen met organisaties om digitale gezondheids-ID's te ontwikkelen, om ook kinderen in de meest kwetsbare gebieden te kunnen volgen. Ook ondersteunt Gavi digitale hulpmiddelen ter verbetering van koudeketenlogistiek en *realtime* ziekte tracering.

ⁱ Gavi (2022), Annual Progress Report 2021, <https://www.gavi.org/sites/default/files/programmes-impact/our-impact/apr/Gavi-Progress-Report-2021.pdf>

ⁱⁱ Gavi (2020), Gavi's Business Model, <https://www.gavi.org/our-alliance/operating-model/gavis-business-model>.

ⁱⁱⁱ Gavi (2024), "Operating model", <https://www.gavi.org/our-alliance/operating-model>

^{iv} Gavi (2023), Gavi, The Vaccine Alliance 2022 Annual Financial Report, <https://www.gavi.org/sites/default/files/2023-06/GAVI-Alliance-2022-Annual-Financial-Report.pdf>

^v Gavi (2024), Phase VI (2026-2030), [https://www.gavi.org/our-alliance/strategy/phase-6-2026-2030#:~:text=%20Phase%20VI%20\(2026%E2%80%932030\),learn%20more%20about%20the%20process](https://www.gavi.org/our-alliance/strategy/phase-6-2026-2030#:~:text=%20Phase%20VI%20(2026%E2%80%932030),learn%20more%20about%20the%20process)

^{vi} Gavi (2024), Gavi Alliance Protection against Sexual Exploitation, Abuse and Harassment Policy, <https://www.gavi.org/sites/default/files/about/governance/corporate-policies/Gavi-Protection-against-Sexual-Exploitation-Abuse-and-Harassment-Policy.pdf>

^{vii} Gavi (2022), Gavi Alliance Fragility, Emergencies and Displaced Populations Policy, <https://www.gavi.org/sites/default/files/2022-06/Fragility-Emergencies-and-Displaced-Populations-policy.pdf>